CONŢINUTUL DIGITAL ŞI VÂNZAREA DE BUNURI DIGITALE ÎN CONTEXTUL COMERŢULUI ELECTRONIC

Ionel BĂCIOI

CZU: 347.7:004 ibacioi@gmail.com

The legal aspect of digital content and the sale of digital goods in the context of e-commerce is of crucial importance to protect the rights and interests of traders and content creators. The main legal aspects related to this field are: Copyright protection of digital content, licensing of digital products, protection of digital rights, data privacy and protection of personal information, legal regulations on electronic commerce, litigation and legal protection in case of disputes or infringements of rights by author.

It is important to note that the legal aspects may vary by jurisdiction and this is a general summary of the relevant legal aspects. Consulting a legal specialist is always recommended to obtain specific advice and guidance in the legal context of selling digital content and digital goods in e-commerce.

Comerțul electronic a cunoscut o creștere semnificativă în ultimele decenii, transformând modul în care oamenii achiziționează și vând bunuri și servicii. În acest context, conținutul digital și vânzarea de bunuri digitale au devenit o parte esențială a peisajului comerțului electronic. În acest articol este examinată importanța conținutului digital și impactul lui asupra vânzării de bunuri digitale, fiind evidențiate avantajele și provocările implicate.

Conceptele „conținut digital" și „bun digital" au fost introduse în cadrul legal al Republicii Moldova odată cu modernizarea Codului civil în 2019 [1], fiind transcrise din Directiva UE 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor [2], unde sunt definite drept „date care sunt produse și furnizate în formă digitală".

Aceasta este o definiție largă și, în consecință, exemplele de „conținut digital" sunt numeroase. Unele dintre acestea sunt prevăzute de Considerentul 19 al Directivei privind drepturile consumatorilor: „programe de calculator, aplicații, jocuri, muzică, videoclipuri sau texte, indiferent dacă sunt accesate prin descărcare sau streaming, de pe un mediu tangibil sau prin oricare alte mijloace". Rețelele sociale, serviciile de stocare în Cloud sau alte servicii OTT (de exemplu, WhatsApp) ar putea fi de asemenea adăugate.

Conținutul digital se referă la orice formă de conținut creat și livrat într-un format electronic. Aceasta poate include e-book-uri, muzică digitală, filme, jocuri video, software, fotografii și multe altele. Oferirea unei game variate de conținut digital este esențială pentru a satisface nevoile și preferințele diverse ale consumatorilor în mediul online.

Avantajele vânzării de bunuri digitale și conținut digital sunt:

Costuri reduse: Vânzarea de bunuri digitale elimină necesitatea producției fizice, stocării și livrării fizice, ceea ce reduce costurile pentru comercianți. Aceasta poate permite prețuri mai mici pentru consumatori și o marjă de profit mai mare pentru vânzători.

Accesibilitate globală: Bunurile digitale pot fi achiziționate și livrate în orice colț al lumii, fără restricții geografice. Acest aspect deschide noi oportunități de afaceri pentru comercianți și oferă consumatorilor acces instantaneu la produse și servicii.

Ușurință în livrare și actualizare: Livrarea bunurilor digitale este instantanee și poate fi realizată prin descărcare directă sau prin trimiterea unui link de acces. În plus, comercianții pot oferi actualizări continue ale produselor digitale, îmbunătățind astfel experiența utilizatorului și menținând interesul clienților.

Provocări în vânzarea de bunuri digitale și a conținutului digital sunt:

Pirateria și falsificarea: Conținutul digital este susceptibil la piraterie și falsificare, ceea ce poate afecta negativ veniturile comercianților. Implementarea măsurilor de securitate și protecție a drepturilor de autor este esențială pentru a minimiza aceste riscuri.

Calitatea și compatibilitatea: Consumatorii se așteaptă la o calitate ridicată a produselor digitale și la compatibilitate cu diferite dispozitive și platforme. Asigurarea unei experiențe coerente și fără probleme pentru utilizatori este crucială pentru succesul vânzării de bunuri digitale.

Reglementări și taxe: Comerțul cu bunuri digitale poate fi supus reglementărilor legale și fiscale specifice în anumite jurisdicții. Comercianții trebuie să fie conștienți de aceste aspecte și să se conformeze normelor și cerințelor legislative corespunzătoare.

Protecția conținutului digital în mediul online este o problemă crucială pentru comercianții și creatorii de conținut. Există mai multe aspecte legale și măsuri de protecție pe care trebuie să le ia în considerare în vederea asigurării drepturilor lor și prevenirii utilizării neautorizate a conținutului digital. Iată câteva aspecte-cheie ale protecției conținutului digital în mediul online:

Drepturile de autor: Drepturile de autor protejează expresia creativă a conținutului digital, cum ar fi texte, imagini, muzică, filme, software și alte opere. Comercianții și creatorii de conținut ar trebui să obțină drepturile de autor pentru conținutul lor și să afișeze simbolul © sau mențiunea „Toate drepturile rezervate” pentru a indica că drepturile lor sunt protejate.

Licențierea conținutului: Comercianții și creatorii de conținut pot licenția drepturile lor de autor către alții în schimbul unor compensații financiare. Aceasta poate implica încheierea de contracte de licențiere care stabilesc termenii și condițiile de utilizare a conținutului digital. Licențierea este un instrument important pentru a controla modul în care conținutul este utilizat și pentru a obține beneficii financiare.

Tehnologii de protecție a drepturilor digitale (DRM): Tehnologiile de protecție a drepturilor digitale sunt utilizate pentru a proteja conținutul digital împotriva utilizării neautorizate sau pirateriei. Aceste tehnologii pot include criptarea conținutului,

gestionarea drepturilor digitale (DRM) și marcajele de apă digitale. Implementarea adecvată a acestor tehnologii poate ajuta la prevenirea copierii sau a distribuirii neautorizate a conținutului digital.

Contracte și acorduri: Comercianții și creatorii de conținut pot folosi contracte și acorduri pentru a stabili termenele și condițiile de utilizare a conținutului lor digital. Acestea pot include clauze referitoare la drepturile de autor, licențiere, utilizarea restricționată a conținutului și alte aspecte relevante. Încheierea unor acorduri clare și precise poate ajuta la protejarea drepturilor și intereselor comercianților și creatorilor de conținut.

Supravegherea și combaterea încălcărilor: Comercianții și creatorii de conținut ar trebui să monitorizeze în mod regulat utilizarea conținutului lor digital și să ia măsuri împotriva încălcărilor. Aceasta poate include urmărirea încălcărilor drepturilor de autor, contactarea furnizorilor de servicii online pentru eliminarea conținutului neautorizat sau luarea de măsuri legale împotriva celor care încalcă drepturile de autor.

Reglementări legale: Legislația privind drepturile de autor și protecția conținutului digital variază de la o țară la alta. Comercianții și creatorii de conținut ar trebui să fie familiarizați cu legislația din țara lor și să se conformeze cerințelor legale relevante. De asemenea, pot apela la profesioniști juridici specializați pentru a obține asistență în ceea ce privește aspectele legale ale protecției conținutului digital.

Este important să se sublinieze că acesta este un rezumat general al aspectelor legale legate de protecția conținutului digital în mediul online, iar consultarea unui specialist juridic este întotdeauna recomandată pentru a obține sfaturi și orientări specifice pentru fiecare situație sau jurisdicție.

Vânzarea de bunuri digitale reprezintă o parte importantă a comerțului electronic, oferind o gamă largă de avantaje pentru comercianți și consumatori. Cu toate acestea, există și provocări asociate, cum ar fi pirateria, calitatea și reglementările. Prin abordarea corectă a acestor provocări și oferirea de conținut digital de înaltă calitate, comercianții pot beneficia de oportunitățile oferite de comerțul electronic și de cererea în creștere pentru bunuri digitale.

Adoptarea noului pachet legislativ pentru contractele de consum, în 2019, a ridicat o întrebare cu privire la delimitarea domeniului de aplicare al directivelor: sunt „bunurile cu elemente digitale” în sfera de aplicare a Directivei privind conținutul digital sau a noii Directive privind vânzările de bunuri, sau chiar amândouă? Ca punct de pornire, regulile directivelor creează o prezumție legală conform căreia vânzătorul bunurilor inteligente răspunde nu doar pentru bunurile tangibile și software-ul digital încorporat, ci și pentru serviciile digitale interconectate. Aceasta ar trebui să fie valabil chiar și în cazul în care consumatorul încheie un contract de licențiere suplimentar cu furnizorul de servicii digitale pentru a beneficia de serviciul digital. Cu toate acestea, o analiză mai detaliată a directivelor arată că există mult spațiu lăsat pentru autonomia părților, ceea ce poate duce la opusul în practică. Considerentele directivelor arată că acordul expres din contractul de vânzare poate limita răspunderea vânzătorului chiar și pentru sistemul de operare al unui bun inteligent și astfel poate înlocui așteptările

rezonabile ale consumatorului. Pentru a evita un astfel de rezultat, instanțele ar trebui să stabilească standarde ridicate pentru un astfel de „acord expres” între consumator și vânzător.

Situația devine chiar mai complicată pentru consumator atunci când „elementul digital” al produsului este un software liber și deschis. În aceste cazuri, „conținutul digital separat achiziționat” nu cade nici măcar în sfera de aplicare a DCD, astfel încât vânzătorul nu este răspunzător pentru conținutul digital în baza SGD și furnizorul de conținut digital nu este răspunzător pentru acesta în baza DCD. Consumatorul rămâne astfel fără nicio modalitate de a obține remediere în baza directivelor. În general, vânzătorii de bunuri cu elemente digitale sunt clar încurajați să excludă elementele digitale din contractul de vânzare. Prin aceasta pot evita răspunderea pentru elementele digitale, adică consumatorul nu ar putea cere o reducere a prețului plătit pentru bunul inteligent sau să încheie contractul de vânzare în cazul unui defect al conținutului sau serviciilor digitale. Deoarece noile directive au armonizare maximă și prevăd explicit numai răspunderea furnizorului de conținut digital în aceste cazuri, vânzătorul nu poate fi tras la răspundere în baza dreptului național (de exemplu, în baza conceptului de contracte interconectate). Prin urmare, noul pachet de legislație privind contractele nu crește nivelul de protecție a consumatorilor la fel de mult cum pare inițial.

Referințe:

1. Codul civil al Republicii Moldova, nr.1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr.82-86, art.661.
2. Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
3. PLOTNIC, O. *Protecția intereselor economice ale consumatorilor*. Chișinău, 2020.
4. BODOAȘCĂ, T. *Dreptul Proprietății Intelectuale* Ediția a 2-a. București: C.H. Beck, 2007.
5. CALMÎC, V. *Identificarea cumpărătorului în contractele de vânzare la distanță*. Chișinău: CEP USM, 2017.

Recomandat
***Olesea PLOTNIC**, dr. hab., conf. univ.*